

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE
UPRAVA SIGURNOSTI PLOVIDBE

Nacionalna središnjica za nadzor i upravljanje pomorskim prometom VTS Hrvatska

Pregled aktivnosti - 2019. godina

1. ANALIZA PROMETNOG OPTEREĆENJA U 2019. GODINI

Domaća flota u 2019. godini broji sveukupno 129.432 plovnih objekata (1.497 brodova, 124.875 brodica i 3060 jahti), odnosno povećana je brojnost flote za 1.28 % u odnosu na prethodnu godinu. (Stanje domaće flote u 2018. godini: 1.422 brodova, 123.469 brodica, 2.900 jahti; sveukupno 127.791). U dijelu iznajmljivanja plovnih objekata (charter) u 2019. godini evidentirano je 35.214 najmova brodica (usporedno 35.123 u 2018.) i 46.730 najmova jahti (usporedno 44.140 u 2018.), odnosno povećan je broj najmova brodica i jahti za 3.38 % u odnosu na prethodnu godinu.

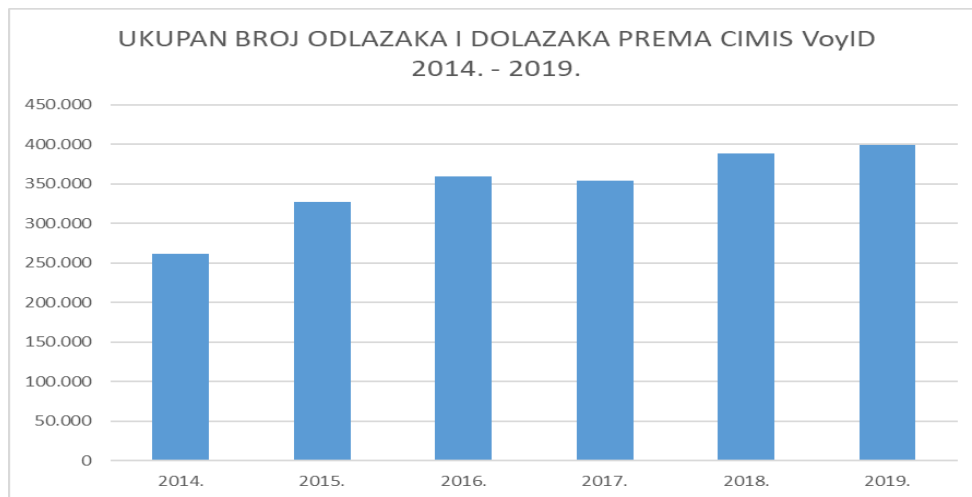
Prema podacima Hrvatskog integriranog pomorskog informacijskog sustava CIMIS o broju putovanja brodova u međunarodnoj i nacionalnoj plovidbi prema identifikatorima pristajanja u lukama RH tijekom 2019. godine u službenom postupku prijave brodova evidentirano je 399.490 dolazaka u hrvatske morske luke, što predstavlja povećanje prometnog opterećenja u odnosu na prethodnu godinu za 2.75 % (usporedno 388.808 pristajanja u 2018., v. tablicu 1.).

U dijelu prijave dolazaka i boravka stranih brodica i jahti u 2019. godini evidentirano je 7.622 stranih jahti (usporedno 7.518 u 2018.) i 50.838 stranih brodica (usporedno 52.065 u 2018.), sveukupno 58.460 stranih plovnih objekata za sport i rekreaciju (usporedno 59.583 u 2018.), što predstavlja smanjenje od 1,88 % u odnosu na prethodnu godinu.

Zaključno, porast prometnog opterećenja u 2019. godini u odnosu na prethodnu godinu utvrđen je u svim segmentima pomorskog prijevoza, osim u dijelu dolazaka i boravka stranih brodica i jahti u zanemarivom postotku. Iako sportski i rekreacijski segment nije obveznik međudjelovanja s VTS službom, njegov značajan udio u ukupnom prometnom opterećenju izravno utječe na složenost prometno-plovidbenih tijekova i povećanje navigacijskih rizika, a posljedično utječe i na aktivnosti VTS službe.

DOLAZAK	ODLAZAK	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Međunarodna	Međunarodna	5.467	5.322	5.683	5.387	5448	5.160
Međunarodna	Nacionalna	88	77	172	268	325	408
Nacionalna	Međunarodna	83	80	90	244	313	392
Nacionalna	Nacionalna	256.285	322.254	354.059	347.822	382.722	393.530
UKUPNO		261.923	327.733	360.004	353.721	388.808	399.490

Tablica 1. CIMIS voyID prema vrsti putovanja u razdoblju 2014.-2019. godine

Slika 1. Grafički prikaz ukupnih dolazaka prema CIMIS voyID 2014. – 2019. (prema podacima iz tablice 1.)

2. NADZOR I UPRAVLJANJE POMORSKIM PROMETOM U VTS PODRUČJU

VTS služba prikuplja podatke o pomorskim objektima i pomorskom prometu, identificira i utvrđuje položaj, namjere i odredišta pomorskih objekata, prati prometno-plovidbene tijekom i okolnosti, analizira i taktički planira plovidbene i prometne situacije, u skladu s čime međudjeluje s pomorskim objektima i reagira u promjenjivim plovidbenim okolnostima radi uspostavljanja prometno-plovidbenog tijeka u kojemu svi sudionici pomorskog prometa ostvaruju postavljene ciljeve uz zadovoljavanje uvjeta sigurnosti plovidbe i zaštite okoliša te poštivanje pomorskih i plovidbenih propisa.

Pored navedenog, VTS služba posebno nadzire strane ratne brodove, strane ribarske brodove i strane znanstvenoistraživačke brodove.

U dijelu nadzora plovidbe i nadzora prihvata i otpreme brodova tijekom 2019. godine VTS služba zaprimila je 26.950 izvješća s brodova obveznika javljanja i bdijenja u skladu s Pravilnikom o sigurnosti pomorske plovidbe u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske te načinu i uvjetima obavljanja nadzora i upravljanja pomorskim prometom, i to:

Izvjeshća s brodova u dolasku		Izvjeshća s brodova u odlasku	
Pre-entry	5.241	Pre-departure	2.743
Position	4.202		
Entry	3.778	Departure	5.493
Arrival	5.493		
Ukupno	26.950		

Tablica 2. Izvjeshća s brodova u dolasku i odlasku prema vrsti

3. PRUŽANJE VTS USLUGA

VTS služba pruža **informacijsku podršku (Information Service – IS)** od značaja za sigurnu plovidbu pomorskim objektima u VTS području koja obuhvaća uslugu pružanja sljedećih podataka:

- a. podatke o drugim plovnim objektima u VTS području,
- b. meteorološke i hidrografske podatke,
- c. podatke o prihvatima broda u luci (vez/sidrište)
- d. podatke o peljarenju,
- e. podatke o uvjetima na plovnom putu,
- f. podatke o stanju objekata sigurnosti plovidbe,
- g. podatke o opasnostima koje mogu predstavljati ugrozu plovnim objektima,
- h. druge podatke koji mogu biti od utjecaja za sigurnost pomorskog prometa.

VTS služba obavlja poslove **organizacije plovidbe i upravljanja pomorskim prometom (Traffic Organization Service – TOS)** kako bi se spriječio razvoj mogućih opasnih prometno-plovidbenih situacija i omogućila sigurna i učinkovita plovidba plovnih objekata, pri čemu VTSO može dati sljedeće obvezujuće upute jednom ili više pomorskih objekata ili svim pomorskim objektima u VTS sektoru upravljanja:

- a. zabraniti prolaz ili zabraniti plovidbu određenim područjem nekom plovnom objektu ili skupini plovnih objekata,
- b. zabraniti pretjecanje ili utvrditi područje pretjecanja,
- c. zabraniti isplavljenje iz luke ili sa sidrišta ili ulazak u VTS sektor upravljanja,
- d. zabraniti uplovljenje u luku ili sidrenje ili izlazak iz sektora upravljanja,
- e. razdvojiti pomorski promet vremenski i/ili prostorno,
- f. dopustiti ili ograničiti brzinu preko dna,
- g. odrediti kurs ili VTS plan putovanja za brodove koji prevoze opasne ili onečišćujuće tvari ili obavljaju tegljenje ili su na drugi način ograničenih sposobnosti manevriranja,
- h. zabraniti sidrenje i odrediti područje sidrenja.

Tijekom nadzora pomorske plovidbe VTS služba je 8538 puta pružila informacijsku podršku (Information Service – IS) od značaja za sigurnu plovidbu pomorskim objektima u VTS području, te obavila poslove organizacije plovidbe i upravljanja pomorskim prometom (Traffic Organization Service – TOS) 70 puta, kako bi se spriječio razvoj mogućih opasnih prometno-plovidbenih situacija i omogućila sigurna i učinkovita plovidba.

Vrsta usluge	RI	ST	DU	UKUPNO
IS	3.497	846	4.195	8538
TOS	31	32	7	70
Ukupno	3528	878	4202	8608

Tablica 3. Vrste VTS usluga i pružatelj VTS usluge

4. ADRIREP IZVJEŠĆA

VTS Hrvatska vrši nadzor nad ADRIREP izvješćima u sklopu Hrvatskog integriranog pomorskog informacijskog sustava CIMIS, koji predstavlja službenu nacionalnu elektroničku platformu za unos, obradu i razmjenu podataka iz Sustava obveznog javljanja brodova u Jadranu (ADRIREP) sa centralnim SafeSeaNet sustavom Europske unije, kao i sa državama Jadranske regije.

ADRIREP izvješća po vrsti kategoriziraju se kao First Report, Position Report 01, Position Report 02 i End Report izvješća koja se zaprimaju od broda/stranih obalnih postaja te prosljeđuju stranim obalnim postajama u skladu s odredbama IMO rezolucije MSC.139(76).

U sustavu izvješćivanja ADRIREP tijekom 2019. godine unijeto je i obrađeno ukupno 7603 izvješća, odnosno prema vrsti izvješća:

VRSTA IZVJEŠĆA	2019	Udio 2019 [%]
First Report – Prvi izvještaj	905	11.90%
Position Report 01 – Izvještaj pozicije 01	236	3.10%
Position Report 02 – Izvještaj pozicije 02	5.469	71.94%
End Report – Zadnji izvještaj	993	13.06%
Ukupno	7.603	100

Tablica 4. Vrste i broj ADRIREP izvješća u 2019. godini

5. PRAĆENJE STRANIH PLOVNIH OBJEKATA U IZVANREDNIM OKOLNOSTIMA

VTS služba zaprima obavijesti i prati strane plovne objekte koji su zbog više sile ili nevolje na moru prisiljeni skloniti se u unutarnje morske vode, kao i zaustavljanje i sidrenje stranoga plovnog objekta koji se koristi pravom neškodljivog prolaska ukoliko je isto prouzročeno događajima koje nalaže redovita plovidba, odnosno viša sila ili nevolja na moru, ili radi pružanja pomoći ljudima, plovnim objektima ili zrakoplovima u opasnosti ili u nevolji.

VTS služba zaprimila je zahtjeve 177 plovnih objekata i nadzirala iste, te odobrila odnosno naložila vremenski uvjetovanu plovidbu za 570 plovnih objekata.

6. ODOBRAVANJE PLANOVA PUTOVANJA BRODOVA U MEĐUNARODNOJ PLOVIDBI NA KRUŽNIM PUTOVANJIMA

Brodovi u međunarodnoj plovidbi na kružnim putovanjima dužni su VTS službi dostaviti plan putovanja na odobrenje.

Tijekom 2019. godine provjereno je i odobreno 2318 planova putovanja za 726 plovnih objekata, i to 348 od strane VTS centra Rijeka, 876 od strane VTS centra Split, te 1.094 od strane VTS centra Dubrovnik.

Broj dolazaka brodova na kružnim putovanjima u međunarodnoj plovidbi tijekom 2019. godine iznosi 726 što predstavlja povećanje od 4.8 % u odnosu na 2018. godinu.

7. OSTALE AKTIVNOSTI

U obavljanju poslova iz svoga djelokruga, VTS Hrvatska, pored ustrojstvenih jedinica Ministarstva Lučkih kapetanija i MRCC Rijeka, kontinuirano surađuje s Obalnom stražom Republike Hrvatske, Ministarstvom unutarnjih poslova i drugim tijelima operativnog nadzora na moru sukladno nadležnostima utvrđenim posebnim propisima, kao i brodarima, tijelima koja upravljaju lukama, peljarima i drugim subjektima pomorskog prometa, te ostalim tijelima s ovlastima pružanja usluga sigurnosti plovidbe od javnog interesa (Plovput, Hrvatski hidrografski institut, Državni hidrometeorološki zavod).